

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

381. Quænam resignationes non nisi coram Papa fieri possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

habent, vel etiam citra talem potestatem id speciale privilegium resignationes admittendi obtinuerunt. Host. in sum. tit. de renunc. §. cui sit renunciatio. Sylv. v. renunciat. q. 3. & alii occasionem accepisse videntur, generatim dicendi, resignationes coram illo fieri debere. à quo accepta fuerunt beneficia: nam non sunt intelligendi, quasi sic juxta SS. Canonum præscripta fieri necesse sit; sed quia ita plerumque fieri consuevit, ut idem, ad quos jure ordinario pertinet beneficia conferre, seu instituire beneficiarios, resignationes etiam accipiant, saltem simplicium, v. g. Canonatum, quos si capitulum independentè ab Episcopo confert, etiam eorum resignationes recipere solet, ut testatur praxis. Laym. loc. cit. & ex eo Pirh. cit. num. 69.

4. Denique hic observandum, dum dicitur, non posse recipi resignationem nisi ab eo, qui potestatem habet destituendi, id ita accipiendum; nisi habeat potestatem destituendi hunc ipsum resignantem hoc ipso beneficio, adeoque sit Superior istius resignantis respectu istius beneficii. atque ita non juvat, quòd sit Superior resignatarii, habeatque aliàs potestatem destituendi alios beneficiarios, vel respectu aliorum beneficiorum. Ita colligitur ex iis, quæ tradit Paris. cit. q. 10. num. 1. & 2.

Questio 379. Quid in hoc puncto recipiendi resignationes possit laicus?

1. Respondeo primò in genere: Renunciatio beneficii necessariò faciendà est coram Superiore Ecclesiastico, & nullatenus fieri potest coram laico eam recipiente, juxta c. quod in dubiis, ubi dicitur, quòd resignatio facta laico nullam obtineat firmitatem. Pirh. ad tit. de renunc. n. 68. Paris. l. 7. q. 9. nu. 1. juncto n. 7. & 8. laicus enim esse aut dici nequit Superior respectu clericorum & beneficiorum Ecclesiasticorum; cum ei nulla jurisdictio aut potestas competat in clericis, eorumque res & jura; quippe quæ ex objecto suo est potestas spiritualis, renunciatio autem, ut dictum, fieri debet in manibus Superioris. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 9. n. 3. juncto n. 8. in fine. Hinc

2. Respondeo secundò: Fieri non potest in manibus Notarii laici, etiamsi is sit Notarius Camerae vel Cancellariæ Apostolicæ. Pirh. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 10. & 11. citans Nav. in c. accepta. in solutione septime opposit. n. 34. Nam etsi hi Notarii Camerae habeant potestatem recipiendi consensus, non tamen admittendi seu auctorizandi resignationes. Paris. cit. n. 11.

3. Respondeo tertio: Etiam si laicus sit constitutus in maxima dignitate, v. g. sit Dux, Rex, aut Imperator, adhuc non potest recipere resignationes. Pirh. loc. cit. Paris. nu. 12. Barb. juris Eccles. c. 15. n. 10. citans Tusch. lit. R. concl. 165. nu. 1. & 2. Riccium &c. Nisi fortè ex privilegio habeat hanc potestatem recipiendi resignationes, qualiter eam habere potest. Paris. nu. 13. testans sic Proreges in regno Neapolitano habere in quibusdam beneficiis hanc potestatem recipiendi eorum resignationes ex privilegio dato in fundatione vel dotatione; qui tamè Proreges eas recipiant, ubi facta simpliciter, & si eorum resignatio fiat in favorem, non fieri nisi Romæ cum beneplacito Proregis.

4. Respondeo quarto: etiamsi laicus sit patronus, non posse adhuc recipere resignationes beneficiorum sui juris patronatus, sed & illa resigna-

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

nanda non nisi coram Superiore Ecclesiastico cum consensu patroni laici; idque etiam si patronus sit Rex, & beneficium Episcopatus, aut hujusmodi Prælatura. Pirh. Barb. loc. cit. Paris. num. 14. citans Abb. in c. quod in dubiis, nu. 6. & alios quamplurimos.

Questio 380. Qualiter potestas recipiendi resignationes competat Papæ?

1. Respondeo primò: In genere competit Papæ potestas recipiendi resignationes quorumcunque beneficiorum in tota Ecclesia, & quocunque tempore. Paris. l. 7. q. 11. à n. 1. & l. 8. q. 7. à n. 1. Pirh. ad tit. de renunc. n. 70. cum communi, recipere siquidem resignationes, ut dictum, est jurisdictionis Ecclesiasticæ, ut Oldr. cons. 324. n. 4. apud Paris. cit. q. 11. n. 1. pertinetque ad eum, qui potestatem habet destituendi. Jam verò Papa absolutus est dominus, Episcopus universalis Ecclesiæ, Superior in beneficiis omnes, jurisdictionem ac libertatem plenissimamque in beneficiis habens potestatem, adeoque potens quemcunque beneficiarium, etiam in maxima dignitate constitutum privare & destituere, uti singula hæc pluribus textibus & AA. testimoniiis firmat Paris. loc. cit. Hinc

2. Respondeo secundò: potest recipere Papæ resignationes non solum in mensibus sibi reservatis, sed & in mensibus concessis locorum Ordinariis; siquidem facultas hac in parte Ordinariis per Papam concessa est cumulativè, non privativè. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 11. n. 6. juxta dicta à nobis aliàs.

Questio 381. Quænam resignationes non nisi coram Papæ fieri possint?

1. Respondeo primò: Resignationes ad favorem fieri nequeunt nisi coram Papæ. Lott. l. 3. q. 14. n. 2. Pirh. de renunc. n. 76. Garc. p. 11. c. 3. n. 154. Rebuff. in pr. tit. de resign. condition. n. 1. & 14. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 54. contra Boerium, de pot. leg. q. unica. n. 111. Sot. de justit. l. 9. q. 7. a. 2. Covar. l. 1. var. c. 5. n. 5. apud eund. Barbof. n. 52. validam ac licitam censentes talem resignationem factam coram Episcopo, modò inter resignantem & resignatarium nulla conventio, aut temporalis repromissio interveniat. Rationem, cur à jure reprobetur talis resignatio, & prohibeatur, ne talis conditio, ex parte resignantis apponi, aut ab Episcopo aliòve prælato Papæ in inferiore recipi queat, colligi ait Barbof. loc. cit. num. 55. ex c. plerique. 8. q. 1. ubi Hilarius Papa decernit, ne beneficiarii in suum locum alios designare, subrogare, aut eis gratificari possint; quia, quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt, sed auctoritate Ecclesiæ; unde constituere Pontifices pro regula, ne sanctuarium Dei hæreditario jure, aut sanguinis affectu, sed liberà electione deferatur. Rationem addit, quòd qui verè & absolute non est Dominus, sed tantum administrator, nequeat adijcere condiciones, per quas Domino præjudicatur aut successor gravetur; beneficiarius autem sui beneficii Dominus absolute dici nequeat, sed potius administrator, juxta c. 2. de donat. adeoque illi deservire, & liberè dimittere teneatur, juxta c. dilecto. de præb. Porro num talis resignatio facta coram inferiore Papæ sit simoniaca, controversatur inter AA. affirmativam tenent Lott. loc. cit. n. 9. & alii apud Barbof. loc. cit. n. 53. negat Barbof. ipse cum aliis, de quo inferius.

R 3

2. Respon-

2. Respondeo secundò : Sed nec alia resignationes conditionatae (intellige, exceptis iis, quae fiunt permutationis gratiâ) v. g. quibus resignans reservat sibi fructus vel pensionem ex beneficio resignato, vel expensas in obtentione aut lite circa beneficia factas &c. ab alio, quam Papâ recipi possunt, eruntque simoniaca, si ab alio quocunque (etiam Legato Nuncio, ut addit Barbos. mox citandus) recipiantur. Barbos. *juris Ecclesiastici* l. 3. c. 15. n. 45. citans præter Abb. & alios *inc. ex parte, de off. delegat.* Redoan. *de simon.* p. 2. c. 10. à n. 1. Covar. l. 1. *variatur. c. 5. nu. 3.* Suar. *de relig.* to. 1. tr. 3. l. 4. *de simon.* c. 35. n. 22. Bonacin. *de simon.* q. 4. §. 14. à n. 2. Valent. to. 2. d. 6. q. 16. *part. 3.* Castrop. to. 3. tr. ult. p. 4. n. 2. Dian. p. 6. tr. 7. *resol.* 42. Et expressius idem Barbos. *loc. cit.* n. 49. citans insuper Filiuc. to. 3. tr. 45. c. 8. q. 10. n. 34. eò quòd in hoc casu temporalis conditio in spiritualibus adiciatur, per quam conventio non sit gratuita, & aliquid contineat, quod rationate pretii habere videretur, & quòd, ut addit Engels *ad tit. de renunc.* n. 10. talis resignatio in effectu sit permutatio beneficii pro parte fructuum & redituum; fructus autem à beneficio separati, cum sint res temporales, foret permutatio rei spiritualis pro temporali. Neque contrarium probari ait Barb. *loc. cit.* n. 50. *ex c. nisi essent. de præb.* ubi approbatur arbitrorum compositio sub ea forma & conditione celebrata, ut alter litigantium super beneficio liti cedat, & certam pecuniam ab altero singulis annis reciperet; eò quòd illa pecunia sine simonia dari possit; quia non ex conventionem partium, sed ex arbitrorum providentia pro bono pacis id factum seu statutum, citat pro hoc dicti tentis intellectu Host. *in cit. c. nisi essent.* Abb & Imol. *ibid.* & Beronjum *an. 48.* In hoc tamen casu, ut evitetur adhuc simonia, requiritur ait *loc. cit.* Barbos. ut ab arbitris beneficium adjudicetur ei, qui canonicum titulum habet, vel talem ex actis appareat habere; aliter enim non solum committendam injustitiam, sed & simoniam, quia magis pro spirituali jure, quam pro bono pacis pecunia data videretur. De certero nihil obstat, quin Episcopus possit simpliciter & pure resignanti pensionem ex causa constituere. Barb. *loc. cit.* vel etiam, ut addit Engels, ipse resignans, ut securior sit, eam ob rem ante resignationem supplicare Episcopo.

3. Tametsi igitur ex his rectè inferatur, non posse resignari coram Episcopo sub ea conditione, ut resignatum beneficium uniatur alicui loco seu Ecclesie, vel etiam conferatur tertie personæ. Garc. p. II. c. 3. n. 157. & 156. tradit tamen idem Garcia *ibidem* nu. 158. videri, posse aliquem consentire, ut suum beneficium uniatur certo loco, vel conferatur certæ personæ; eò quòd talis non propriè & verè, sed tantum impropiè & fiste renunciet (quanquam, ut dictum alibi, is, qui patitur suum beneficium conferri, tacitè videatur resignare) & nullum hic pactum vel conditio interveniat, sed nudus consensus, qui simoniam non inducit.

4. De reliquo conditionalem resignationem coram Ordinario fieri, & ab eo admitti posse sub conditione, quæ de jure inest, & quamvis expressa non fuisset, tamen de jure subintelligeretur, cum communi tradit Tond. *qq. benef.* p. 3. c. 151. n. 8. ex Sely. p. 3. q. 20. n. 2. & 3. & nullatenus resignatio sub tali conditione facta & recepta ab Ordinario

inario simoniam continet. Azor. p. 2. l. 7. c. 27. q. 6. cum communi.

Quaestio 382. An saltem Episcopus, aliusve inferior Papâ, in cuius manibus renunciatio conditionalis facta fuit, possit talem resignationem conditione illâ rejecta, tanquam puram acceptare, & beneficium conferre?

Respondeo negativè. Garc. p. II. c. 3. n. 155. citans Rebuff. *in pr. tit. de resign. condit.* n. 7. Gutierrez. *conf.* 42. n. 8. Rosiniac. &c. Barb. *juris Eccles.* l. 3. c. 15. nu. 46. Engels. *tit. de renunc.* nu. 9. citans Zoësum. *ad tit. de simon. num.* 72. Pirh. *ad tit. de renunc.* n. 78. citans insuper Less. *de just.* l. 2. c. 35. n. 12. contra Boërium. *tr. de pot. leg.* q. 2. Redoan. *de simon.* p. 2. c. 13. n. 9. Covar. l. 1. *variatur. c. 5. nu. 5.* apud Barb. *loc. cit.* Actus enim sub conditione celebratus, conditione non expletâ nullum effectum operatur; & actus gestus cum qualitate rejectâ qualitate, acceptari nequit, ut Barh. *in l. Aurelius. ff. de liber. legiti.* Felin. *in c. cum inter, de re judic.* sed in forma specifica est implendus, juxta l. *Marius. l. qui heredi. ff. de condit. & demonstrat.* adeoque actus non potest acceptari quòd ad unam partem; & rejici quòd ad alteram, sed debet totus admitti, aut totus rejici; quia si dividatur, omnino mutatur: in præsentem autem sit renunciatio non simpliciter, sed sub conditione per modum unius individui actus. Pirh. Barb. Engels. *l. cit.* Sed neque conditio illa haberi potest pro non adjecta; cum id nullo jure probetur: nec potest Episcopus privare reuanciantem jure suo eo invito (upora qui non vult, nisi dependentem ab illa conditione abdicare à se jus, & conferri beneficium) nequidem in penam resignationis temerè & illicitè factæ; cum nullo jure caveatur, ut sic renunciatus privetur beneficio, præsertim ipso facto. Pirh. *loc. cit.* Sed neque ex eo, quòd conditiones turpes à matrimonio carnali repellantur, habeanturque pro non adjectis, sequitur repelli quoque à matrimonio spirituali, & rejectâ conditione tanquam turpi, & canonice institutioni contrariâ, puram remanere renunciationem. Nam responderi Barb. *loc. cit.* n. 48. æquiparationem, quam de matrimonio carnali ad spirituale facit Papa *c. inter corporalia. de transl. prælat.* non semper esse admittendam, præcipuè in hoc casu, in quo jure speciali conditiones turpes à matrimonio repelluntur. Addit, quòd talis conditio ex se turpis non sit, cum admittatur à Papa, quin & ab Ordinario in resignatione permutationis gratiâ.

Quaestio 383. Quorum beneficiorum resignationes, etiam puræ, non nisi coram Papa fieri possunt?

1. Respondeo primò: Cardinalatus, eò quòd non nisi penes Papam sit facultas privandi Cardinales. Paris. *cit. q. II. n. 12.* & ex eo Pirh. *loc. cit.* cum communi, Fieri que debet hæc resignatio in consistorio; in eo enim ardua, quale quid est resignatio Cardinalatus, expediri debent, non secus ac privatio Cardinalatus fit in dicto Consistorio. Paris. *à n. 14.* tam talis resignationis quam privationis factæ in Consistorio referens exemplum.

2. Secundò Patriarchatus, Præmatus; Archiepiscopatus, Episcopatus. Paris. *cit. q. II. n. 17.* citatis pluribus, juxta c. 1. *de transl. Episc.* & *c. inter corporalia.*